

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Politehnica Timișoara			
1.2 Facultatea ¹ / Departamentul ²	Chimie Industrială și Ingineria Mediului / Chimie Aplicată și Ingineria Compușilor Organici și Naturali			
1.3 Domeniul de studii (denumire/cod ³)	Inginerie Chimică / 10.30.50			
1.4 Ciclul de studii	Licență			
1.5 Programul de studii (denumire/cod/calificarea)	Ingineria și informatica proceselor chimice și biochimice / 10.30.50.50 / expert inginer chimist			

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei/Categoria formativă ⁴	Bioinformatică			
2.2 Titularul activităților de curs	Ş.L. Dr. Ing. Ordodi Laurențiu Valentin			
2.3 Titularul activităților aplicative ⁵	Ş. L. Dr. Ing. Ordodi Laurențiu Valentin			
2.4 Anul de studii ⁶	3	2.5 Semestrul	5	2.6 Tipul de evaluare

3. Timp total estimat - ore pe semestru: activități didactice directe (asistate integral sau asistate parțial) și activități de pregătire individuală (neasistate)⁸

3.1 Număr de ore asistate integral/săptămână	4 , format din:	3.2 ore curs	2	3.3 ore seminar/laborator/proiect	2
3.1* Număr total de ore asistate integral/sem.	56 , format din:	3.2* ore curs	28	3.3* ore seminar/laborator/proiect	28
3.4 Număr de ore asistate parțial/săptămână	, format din:	3.5 ore practică		3.6 ore elaborare proiect de diplomă	
3.4* Număr total de ore asistate parțial/semestrul	, format din:	3.5* ore practică		3.6* ore elaborare proiect de diplomă	
3.7 Număr de ore activități neasistate/săptămână	4 , format din:	ore documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren			1
		ore studiu individual după manual, suport de curs, bibliografie și notite			1
		ore pregătire seminarii/laboratoare, elaborare teme de casă și referate, portofolii și eseuri			2
3.7* Număr total de ore activități neasistate/semestrul	56 , format din:	ore documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren			14
		ore studiu individual după manual, suport de curs, bibliografie și notite			14
		ore pregătire seminarii/laboratoare, elaborare teme de casă și referate, portofolii și eseuri			28
3.8 Total ore/săptămână⁹	8				
3.8* Total ore/semestrul	112				
3.9 Număr de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Fizică, Informatică, chimie organică, chimie analitică, chimie-fizică, biochimie
4.2 de competențe	• Cunoștințe de bază din domeniul biochimiei și informaticii

¹ Se înscrie numele facultății care gestionează programul de studiu căruia îi aparține disciplina.

² Se înscrie numele departamentului căruia i-a fost încredințată susținerea disciplinei și de care aparține titularul cursului.

³ Se înscrie codul prevăzut în HG – privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializațiilor/programelor de studii, actualizată anual.

⁴ Disciplina se încadrează potrivit planului de învățământ în una dintre următoarele categorii formative: disciplină fundamentală (DF), disciplină de domeniu (DD), disciplină de specialitate (DS) sau disciplina complementară (DC).

⁵ Prin activități aplicative se înțeleg activitățile de: seminar (S) / laborator (L) / proiect (P) / practică (Pr).

⁶ Anul de studiu în care este prevăzută disciplina în planul de învățământ.

⁷ Disciplina poate avea unul din următoarele regimuri: disciplină impusă (DI) sau disciplină obligatorie (DOB)-pentru alte domenii fundamentale de studii oferite de UPT, disciplină optională (DO) sau disciplină facultativă (Df).

⁸ Numărul de ore de la rubricile 3.1*, 3.2*,...,3.8* se obțin prin înmulțirea cu 14 (săptămâni) a numărului de ore din rubricile 3.1, 3.2,..., 3.8. Informațiile din rubricile 3.1, 3.4 și 3.7 sunt chei de verificare folosite de ARACIS sub forma: $(3.1)+(3.4) \geq 28$ ore/săpt. și $(3.8) \leq 40$ ore/săpt.

⁹ Numărul total de ore / săptămână se obține prin însumarea numărului de ore de la punctele 3.1, 3.4 și 3.7.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sala de curs dotata cu tabla și videoproiector
5.2 de desfășurare a activităților practice	<ul style="list-style-type: none"> Laborator dotat cu tabla și videoproiector, respectiv calculatoare și programe software adecvate

6. Competențe la formarea cărora contribuie disciplina

Competențe specifice	<ul style="list-style-type: none"> Înțelegerea tipurilor de informații ce pot fi extrase prin prelucrări de date specifice din bioinformatică și a aplicațiilor acestora în biochimie Capacitatea de selectare a bazelor de date specifice și a algoritmilor adecvati pentru prelucrarea datelor și analiză secvențială Interpretarea rezultatelor obținute prin prelucrări de date moleculare Cunoasterea metodelor actuale de investigare la scară moleculară
Competențele profesionale în care se înscriu competențele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Descrierea, analiza și utilizarea conceptelor și teoriilor fundamentale din domeniul științelor ingineresci Descrierea, analiza și utilizarea conceptelor și teoriilor fundamentale din domeniul chimiei, ingineriei chimice și al aplicării instrumentelor informatici moderne Exploatarea proceselor și instalațiilor cu aplicarea cunoștințelor din domeniul ingineriei chimice utilizând sistemele informatici specifice și proiectarea asistată de calculator Descrierea, analiza și utilizarea noțiunilor de structură și reactivitate ale compușilor chimici utilizând sistemele informatici specifice, precum și a bazelor de date chimice și biochimice Exploatarea asistată de calculator a echipamentelor și metodelor de analiză și caracterizare specifice produselor chimice Evaluarea metodelor și practicilor elementare de management, marketing și antreprenoriat
Competențele transversale în care se înscriu competențele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Executarea sarcinilor profesionale conform cerințelor precise și în termenele impuse, cu respectarea normelor de etică profesională și de conduită morală, urmând un plan de lucru preestabilit și cu îndrumare calificată Rezolvarea sarcinilor profesionale în concordanță cu obiectivele generale stabilite prin integrarea în cadrul unui grup de lucru și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate Informarea și documentarea permanentă în domeniul său de activitate în limba română și într-o limbă de circulație internațională, cu utilizarea metodelor moderne de informare și comunicare

7. Obiectivele disciplinei (asociate competențelor de la punctul 6)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Familiarizarea cu problemele fundamentale din bioinformatică, înțelegerea mecanismelor biochimice de transmitere a informației în materia vie
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Manipularea bazelor de date bioniformatici Înțelegerea principalelor noțiuni de biofizică, biochimie, biologie celulară și moleculară cu aplicabilitate în bioinformatică Introducere în modelarea matematică a proceselor din materia vie

8. Conținuturi¹⁰

8.1 Curs	Număr de ore	Metode de predare ¹¹
Notiuni introductive de biofizică. Mărimi biofizice. Fenomene de transport prin membranele biologice	2	Predare interactivă, prelegerea, demonstrația, problematizarea, studiul de caz, metode și tehnici de învățare prin cooperare;
Notiuni introductive de biochimie. Acizii nucleici. Structura, funcții	2	demonstrația, problematizarea, studiul de caz, metode și tehnici de învățare prin cooperare;
Notiuni introductive de biochimie. Proteinele. Biosinteză. Structura, funcții	2	Exponere cu videoproiector pentru fixarea și consolidarea
Notiuni de biologie celulară și genetică moleculară. Structura și ultrastructura celulei, teoria cromozomială, legile lui Mendel, boli genetice	4	
Notiuni de energetică celulară. Procese biochimice cuplate, mitocondria, metode de studiu a respirației mitocondriale	2	

¹⁰ Se detaliază toate activitățile didactice prevăzute prin planul de învățământ (tematicile prelegerilor și ale seminarilor, lista lucrărilor de laborator, conținuturile etapelor de elaborare a proiectelor, tematica fiecărui stagiu de practică). Titlurile lucrărilor de laborator care se efectuează pe standuri vor fi însoțite de notația „(*)”.

¹¹ Prezentarea metodelor de predare va include și folosirea noilor tehnologii (e-mail, pagină personalizată de web, resurse în format electronic etc.).

Bioinformatică structurală. Obiectul bioinformaticii, dogma centrală a bioinformaticii, baze de date moleculare	4	cunoștințelor.
Analiza secvențială – alinierea perechilor: distante, programare dinamica, algoritmi de aliniere globală Needleman-Wuschn, respectiv de aliniere locală – Watermann - Smith	4	
Analiza secvențială – lanturi Markov simple și de ordin superior, lanturi neomogene, identificarea genelor	4	
Analiza filogenetică – tipuri de arbori, topologii, distanțe, ceasul molecular	2	
Analiza filogenetică – metode de construcție a arborilor, algoritm UPMGA, algoritm Fitch, algoritm Sankoff	2	

Bibliografie¹²

1. G I Mihalas, Anca Tudor, S Paraleescu: Bioinformatica. Ed Victor Babes Timisoara, 2011
2. A M Lesk: Introduction to Bioinformatics, Oxford University Press, 2008 (și editia 2005)
3. R Durbin et al: Biological Sequence Analysis, Cambridge University Press, 2002
4. G I Mihalas, D Lungeanu : Informatica Medicala, Ed Victor Babes Timisoara, 2009
5. J H van Bemmel, M A Musen: Medical Informatics, Springer, Heidelberg, 1998

8.2 Activități aplicative¹³

	Număr de ore	Metode de predare
Protectia muncii in laborator. BAZE DE DATE – BD integrată NCBI (I) Utilizarea motorului de căutare al NCBI și modulul PubMed	4	Activitate practică
BAZE DE DATE – BD integrată NCBI (II)	4	
Programele BLAST și FASTA		
Căutare în BD după secvența de aminoacizi Găsirea gradului de potrivire al secvenței de aminoacizi introduse Structura secundară, terțiară și cuaternară a proteinelor	4	
Programul PDB. Explorarea structurilor proteice cu PDB (Protein Data Bank) Vizualizarea și recunoașterea structurilor secundare, terțiare și cuaternare a proteinelor	4	
Construirea unui „dot plot” pentru secvențe de nucleotide Calcularea distantei Levenshtein între două secvențe de nucleotide	4	Activitate practică
Introducere în programul Cn3D Vizualizarea structurilor cu programul Cn3D Prezentarea programului RasMol Vizualizarea structurilor cu programul RasMol	4	Activitate practică
Aplicația Vector NTI – programul Align X (I) Compararea secvențelor ADN și a secvențelor proteice Descrierea generală a unei proteine, determinarea numărului de aminoacizi din care este formată, funcția ei, greutatea moleculară și încărcarea electrică.	3	Activitate practică
Test laborator	1	

Bibliografie¹⁴

1. G I Mihalas, Anca Tudor, S Paraleescu: Bioinformatica. Ed Victor Babes Timisoara, 2011
2. A M Lesk: Introduction to Bioinformatics, Oxford University Press, 2008 (și editia 2005)
3. R Durbin et al: Biological Sequence Analysis, Cambridge University Press, 2002
4. J-M Claverie, C Notredame: Bioinformatics for Dummies, Wiley Publ Inc, Hoboken NJ, 2007

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemicice, asociațiilor profesionale și angajaților reprezentativi din domeniul aferent programului

¹² Cel puțin un titlu trebuie să aparțină colectivului disciplinei iar cel puțin un titlu trebuie să se refere la o lucrare de referință pentru disciplină, de circulație națională și internațională, existentă în biblioteca UPT.

¹³ Tipurile de activități aplicative sunt cele precizate în nota de subsol 5. Dacă disciplina conține mai multe tipuri de activități aplicative atunci ele se trec consecutiv în linile tabelului de mai jos. Tipul activității se va înscrive într-o linie distinctă sub forma: „Seminar:”, „Laborator:”, „Proiect:” și/sau „Practică.”.

¹⁴ Cel puțin un titlu trebuie să aparțină colectivului disciplinei.

- Conținutul disciplinei este structurat în conformitate cu cerințele în domeniu, fiind similar cu disciplinele din universități de profil din țară și străinătate.
- Conținutul disciplinei a fost întocmit ținând cont de nevoile și așteptărilor angajatorilor din domeniu. Acestea au fost identificate prin discuții la nivelul Board-ului domeniului, din care fac parte și reprezentanți ai mediului economic.
- Competențele dobândite vor fi necesare angajaților care își desfășoară activitatea în unități din industrie, unități de cercetare și proiectare, etc

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare ¹⁵	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea noțiunilor fundamentale de bioinformatică și rezolvarea unor aplicații numerice după modelul celor prezentate la curs	Test grila + aplicație numerică	25% + 25%
10.5 Activități aplicative	S: L: evaluarea abilităților practice de a căuta informațiile pe site-urile specifice, de a utiliza programele specifice și de a interpreta rezultatele	Test pe calculator	50%
	P¹⁶:		
	Pr:		
10.6 Standard minim de performanță (se prezintă cunoștințele minim necesare pentru promovarea disciplinei și modul în care se verifică stăpânirea lor ¹⁷)			
Elementele incluse în standardul minim de promovare cuprind: - cunoașterea noțiunilor de bază privind: structura primară a proteinelor și acizilor nucleici, conceptul de cod genetic - compararea a două secvențe, distanțe, principiile programării dinamice - structura generală a bazelor de date, principalele unele software utilizate în bioinformatică			
Nota finală este media ponderată a componentelor de curs, respectiv laborator. Media minimă de promovare este 5, cu condiția ca fiecare notă componentă să fie cel puțin egală cu 5. Toate sesiunile au aceleași criterii de notare			
Data completării 16.09.2022			
Titular de curs (semnătura) Ș. L. Dr. Ing. Ordodi Laurențiu Valentin		Titular activități aplicative (semnătura) Ș. L. Dr. Ing. Ordodi Laurențiu Valentin	
Director de departament (semnătura) Șef lucrări dr.ing. Andra TĂMAŞ		Data avizării în Consiliul Facultății¹⁸ 14.12.2022	
		Decan (semnătura) Conf.dr.ing. Mihai MEDELEANU	

¹⁵ Fișele disciplinelor trebuie să conțină procedura de evaluare a disciplinei cu precizarea criteriilor, a metodelor și a formelor de evaluare, precum și cu precizarea ponderilor atribuite acestora în nota finală. Criteriile de evaluare se formulează în mod distinct pentru fiecare activitate prevăzută în planul de învățământ (curs, seminar, laborator, proiect). Ele se vor referi și la formele de verificare pe parcurs (teme de casă, referate și.a.)

¹⁶ În cazul când proiectul nu este o disciplină distinctă, în această rubrică se va preciza și modul în care rezultatul evaluării proiectului condiționează admiterea studentului la evaluarea finală din cadrul disciplinei.

¹⁷ Nu se va explica cum se acorda nota de promovare.

¹⁸ Avizarea este precedată de discutarea punctului de vedere al board-ului de care aparține programul de studii cu privire la fișa disciplinei.